

గోదానాదిదశదానాః

ప్రతిష్ఠాసంపూర్ణతకారకు గోదానాదిదశదానములను యథాశక్తిగాజరుపవలెను.
ఆచమ్య... ప్రాణానాయమ్య... ప్రీత్యర్థం... మయాకృత పరివార దేవతా
సహిత శ్రీమదుమామహేశ్వర పాంచాగ్నిక దివ్యప్రతిష్ఠాసాద్గుణ్యార్థం
గోదానాది దశదానాని కరిష్యే॥

శ్లో॥ గో భూ తిల హిరణ్య ఆజ్య వాసౌ ధాన్య గుదానిచ॥

రౌప్యం లవణ మిత్యాహుర్దశదానాఃప్రకీర్తితాః॥

దూడతో కూడుకున్న ఆవును, భూమి, నువ్వులు, బంగారము, ఆవునెయ్యి, వస్త్రములు, ధాన్యము, బెల్లము, వెండి, ఉప్పు, ఈ పది దశదానములుగా చెప్పబడినవి.

1. స్వర్గలోక ప్రాప్తిని కల్గించు గోదానము :-

శ్లో॥ గవామంగేషు తిష్ఠంతిభువనాని చతుర్దశ॥

తస్మాదస్యాః ప్రదానేనప్రియతాంకమలాపతిః॥

గోదానం తుభ్యమహం సంప్రదదే నమమ॥ ఏతద్దాన సాద్గుణ్యార్థం
మనఃసంకల్పదక్షిణాం తుభ్యమహం సంప్రదదేనమమ॥

గోవుయొక్క అంగములయందు పదునాలుగు లోకములు కలవు. అట్టి గోవును దానము చేయుటవల్ల విష్ణుమూర్తి ప్రీతిచెందును. దూడతో కూడుకున్నది, పాలిచ్చునదీ, బంగారపు కొమ్ములునూ, వెండి డెక్కలు, కంచుమూపురము, రాగితోక, పాలుపితుకుటకుపాత్ర, వస్త్రాదులచేత అలంకరింపబడిన, శ్రేష్ఠమైన గోవును ఫలముతో

కూడుకున్న దక్షిణ, తాంబూలాదులతోకూడ గోదానవిధిగా దానముచేయవలెన
ఈదానములనుగూర్చి శక్తియుండియు ద్రవ్యలోపముచేయరాదు.

2. శివలోక ప్రాప్తిని కల్గించు భూదానము

శ్లో॥ సర్వసస్యాశ్రయా భూమి ర్వరాహేణ సముద్భతా
అనంత పుణ్యఫలదా శాశ్వతైశ్వర్యదా సదా॥

తస్మాదస్యాః ప్రదానేన ప్రియతాం గిరిజాపతిః॥

భూదానంతుభ్యమహం సంప్రదదే సమమి ఏతద్దాన సాద్గుణ్యార్థం
మనఃసంకల్పదక్షిణాం తుభ్యమహం సంప్రదదేసమమి॥

వరాహస్వామిచే ఉద్ధరించబడిన, సుత్రేత్రమైన సమస్త సస్యములూ ఫలించు
భూమిని దానము చేయుటవలన అనంతపుణ్య ఫలము, శాశ్వతమైన సంపద కలిగి,
శంకరునకు ప్రీతిని కలిగించును.

3. విష్ణులోక ప్రాప్తిని కలిగించు తిలదానము

శ్లో॥ తిలాః పాపహరా నిత్యం విష్ణోర్దేహ సముద్భవా

తిలదాన ప్రదానేన పాపంనుద రమాపతే॥

తిలదానం తుభ్యమహం సంప్రదదేసమమి ఏతద్దాన సాద్గుణ్యార్థం
మనఃసంకల్పదక్షిణాం తుభ్యమహం సంప్రదదేసమమి॥

విష్ణుదేవుని శరీరమునుంచి పుట్టిన నువ్వులను దానము చేయుట వలన
శ్రీమహావిష్ణువు సమస్త పాపములను పోగొట్టి విష్ణులోక ప్రాప్తి కలుగజేయును.

4. అగ్నిలోక ప్రాప్తిని కలిగించు హిరణ్యదానము

శ్లో॥ హిరణ్యగర్భ గర్భస్థం హేమబీజం విభావసోః

తస్మాదస్యప్రదానేన అగ్నేః పాపం వ్యపోహయ॥

హిరణ్యదానం తుభ్యమహం సంప్రదదేసమమి ఏతద్దాన సాద్గుణ్య
ర్థం మనఃసంకల్పదక్షిణాం తుభ్యమహం సంప్రదదేసమమి॥

బ్రహ్మగర్భమునుంచిపుట్టిన బంగారముదానముచేయుటవలన అగ్నిదేవుడు
సమస్తపాపములనునశింపజేసి అగ్నిలోకప్రాప్తి కలుగజేయును.

5. ఇంద్రలోక ప్రాప్తిని కలిగించు ఆజ్యదానము

శ్లో॥ కామధేనోస్సముద్భూతం సర్వక్రతుషు సంస్థితమ్।

దేవానామాజ్యమాహారం శక్రఃపాపం నుదాశుమ్॥

ఆజ్యదానంతుభ్యమహం సంప్రదదే నమమ। ఏతద్దాన సాద్గుణార్థం
మనఃసంకల్పదక్షిణాం తుభ్యమహం సంప్రదదేనమమ॥

కామధేనువు నుంచిఉత్పత్తి చేయబడిన నేతిని యజ్ఞాదుల యందుదేవతల
ఆహారముగాఇచ్చెదరు. అట్టినేతిని దానము చేయుటవలన ఇంద్రుడు ప్రీతిచెంది
సమస్తపాపములనుపోగొట్టును.

6. సకలదేవతలకు ప్రీతిని కలిగించు వస్త్రదానము

శ్లో॥ శీత వాతోష్ణ సంత్రాణాం లజ్జాయాం లక్షణం పరమ్।

దేహాలంకరణ వస్త్రం సర్వపాపహరం శుభమ్॥

తస్మాదస్య ప్రదానేన శుభం యచ్ఛన్తు వైసురాః॥

వస్త్రదానం తుభ్యమహం సంప్రదదేనమమ। ఏతద్దాన సాద్గుణార్థం
మనఃసంకల్పదక్షిణాం తుభ్యమహం సంప్రదదేనమమ॥

శరీరమునువేడినుండి, చలినుండి, సిగ్గునుండికాపాడుటకు, అలంకార
ముగావుండుటకు వస్త్రములనుదానము చేయుటవలన సర్వ దేవతలు ప్రీతిచెంది
దాతపాపములను పోగొట్టి శుభములను కల్గింతురు.

7. దిక్పాలక లోకప్రాప్తిని కలిగించు ధాన్యదానము

శ్లో॥ ధన్యంకరోతి దాతార మిహలోకే పరత్రచ।

సంపూర్ణ ధాన్యశకట దానాన్మోక్షప్రదం శుభమ్॥

తస్మాద్ధాన్య ప్రదానేన ప్రియతాం లోకపాలకాః॥

ధాన్యదానం తుభ్యమహం సంప్రదదేనమమ। ఏతద్దానసాద్గుణార్థం
మనఃసంకల్పదక్షిణాం తుభ్యమహం సంప్రదదేనమమ॥

ఒకబండిధాన్యము దానముచేయుటవలన దిక్పాలకులుసంప్రీతిచెంది దాత
కు ఇహలోకమున సమస్తసుఖములను, పరమందుమోక్షమును కలుగజేయుదురు.

శ్లో॥ రుచ్యోరసానాం ప్రవర స్వవేక్షురసోత్తమః।

మమతస్మాత్పరాం లక్ష్మీం దదాతుగుడ సంజ్ఞక॥

గుడదానం తుభ్యమహం సంప్రదదేనమమ॥ ఏతద్దాన సాధుణ్యార్థం
మనఃసంకల్పదక్షిణాం తుభ్యమహం సంప్రదదేనమమ॥

చెఱకురసమునుండి ఉత్పన్నమై రుచుల్లో ఉత్తమమైనదిగా వాసికెక్కిన బెల్ల
మును దానముచేయుటవలన లక్ష్మీదేవిసంప్రీతిచెంది దాతకు సమస్తసంపదలు
ఇచ్చును.

9. పితృప్రీతిని కలిగించు రజతదానము

శ్లో॥ పితౄణాం వల్లభంయస్మా ద్విష్ణోర్వై శంకరస్యచ।

రజతం పాహినస్తస్మా దుఃఖ సంసార సాగరాత్॥

తస్మాద్రజత దానేనతృప్యంతు పితరస్సదా॥

రజతదానం తుభ్యమహం సంప్రదదేనమమ॥ ఏతద్దాన సాధుణ్యార్థం
మనఃసంకల్పదక్షిణాం తుభ్యమహం సంప్రదదేనమమ॥

అగ్నిదేవుని కన్నీటినుండి ఉత్పన్నమైన వెండినిదానముచేయుటవలన శివకేశవులు,
పితరులుతృప్తిచెందిదాతకు వంశాభివృద్ధిని, సంపదలనుఇచ్చెదరు.

10. వరుణలోక ప్రాప్తిని కలిగించు లవణదానము

శ్లో॥ రసానా మగ్రజం శ్రేష్ఠం లవణం బలవర్ధనం।

ఆయుఃప్రీతిప్రదం నిత్య మతశ్శాంతిం ప్రయచ్ఛమే॥

తస్మాదస్యాః ప్రదానేన ప్రియతాం మృత్యుదేవతా॥

లవణదానం తుభ్యమహం సంప్రదదేనమమ॥ ఏతద్దాన సాధుణ్యార్థం
మనఃసంకల్పదక్షిణాం తుభ్యమహం సంప్రదదేనమమ॥

రుచుల్లో ఉత్తమోత్తమమైన లవణమును దానముచేయుట వలన
మృత్యుదేవత సంతృప్తి చెంది దాతకు ఆయుర్దాయ బలములను ప్రీతిని కలిగించును.

షోడశమహాదానాని

- 1 కృష్ణగోదానమ్॥ శ్లో॥ కపిలేసర్వదేవానాం॥ పూజనీయాహిరోహిణీ
తీర్థదేవమయం యస్మాదతశ్శాంతిం ప్రయచ్ఛమే ॥
- 2 సువర్ణదానమ్॥ శ్లో॥ సర్వపాపక్షయకరం॥ సువర్ణంలోక భూషణం
అగ్నేర్భి జంప్రదాస్యామి॥ తచ్ఛాంతిం సంప్రయచ్ఛమే ॥
- 3 రజితదానమ్॥ శ్లో॥ శంభుదేహోద్భవందివ్యం॥ ధారణేమంగళప్రదమ్
దర్శనాత్సర్వ పాపఘ్నం॥ రౌప్యందేహ్యానిశం మమ॥
- 4 రత్నదానమ్॥ శ్లో॥ యస్మాత్సర్వేషురత్నేషు॥ దేవాస్సర్వేవ్యవస్థితాః
రత్నదానే నమేశాంతిం ప్రయచ్ఛంతు సదాసురాః॥
- 5 సరస్వతీ దానమ్॥ శ్లో॥ సరస్వతీ జ్ఞానదాత్రీవిద్యానామధిదేవతా
విద్యాసాధక కోశస్యదానాన్ముక్తిం సమాప్నుయాత్॥
- 6 తిలదానమ్॥ శ్లో॥ మహర్షేర్గోత్ర సంభూతాః॥ కాస్యపస్యతిలాస్మృతాః
తస్మాత్తిల ప్రదానేన॥ మమపాపంవ్యపోహతు ॥

- 7 కన్యాదానం శ్లో॥ త్రైలోక్యపావనందివ్యం పిత్రాణాం ముక్తిదాయకం
మహావిష్ణోః ప్రీతికరం కన్యాదానందదామ్యహమ్॥
- 8 గజదానమ్ శ్లో॥ ఐరావతశ్చతుర్దంతో గజానాం నాయకశ్చయః॥
దిగ్దన్తీనాం ప్రపూజ్యశ్చ గజశ్రేష్ఠస్సూరార్చితః ।
సుప్రతీకంగజేంద్రత్వం సరస్వత్యాభిషేచనే ।
ఇంద్రస్యవాహనంశ్రేష్ఠం సర్వదేవైశ్చపూజితం
గజేంద్రమత్తమాతల్లరిపు సైన్య వినాశన
తవదానేనమేశాన్తి సర్వదాస్తు సుఖంశివమ్॥
- 9 అశ్వదానం శ్లో॥ అశ్వోహివాహనం భానోః కారణంహి శతక్రతః ।
సంప్రదానేనమేశాన్తి శాన్తిరస్తు సుఖంశివమ్॥
- 10 శయ్యాదానం శ్లో॥ యథాకృష్ణస్యశయనం శూన్యం సాగరజాతయ
శయ్యామయ్యాప్యశూన్యాన్తు తథాజన్మనిజన్మని ।
శయ్యాసామాత్మనోమూర్తిర్గోరీశంకరయో ప్రియా
దానేనాస్యాసుఖంచాస్తు । శాన్తిర్మేపరమవ్యయమ్॥
- 11 వస్త్రదానం శ్లో॥ శ్వేతవస్త్రం మహాపుణ్యం చంద్ర ప్రీతికరం సదా ।
శుభదం సర్వలోకానామతశ్శాంతిం ప్రయచ్ఛమే॥
- 12 భూదానం శ్లో॥ యస్యాంరోహంతి బీజాని । కాలేచైవమహీతలే
త్వత్ప్రసాదాశ్చ సకలామమసన్తు మనోరథాః ॥
- 13 ధాన్యదానం శ్లో॥ సర్వదేవమయం ధాన్యం । సర్వోత్పత్తికరం మహత్
ప్రాణినాంజీవనోపాయమత శ్శాంతిం ప్రయచ్ఛమే॥
- 14 పయోదానం శ్లో॥ ప్రాణినాంజీవనంక్షీరం పితృదేవప్రియం సదా
శాన్తిదం పుష్టిదం నిత్యమతశ్శాంతిం ప్రయచ్ఛమే॥
క్షీరార్ణవసముద్భూతం విష్ణోస్తుష్టికరం పదం
నవనీతంప్రదాస్యామి ప్రీతిర్మేదేహి సర్వదా ॥
- 15 ఛత్రదానం శ్లో॥ సంపదాంభూషణం ఛత్రం వర్షాత పనివారణం
అనన్త ప్రీతిదం యస్మాదతశ్శాంతిం ప్రయచ్ఛమే॥
ఇహాముత్రాతపత్రాణాం కురుకేశవమే ప్రభో
ఛత్రంత్వత్ప్రీత యేదత్తం । బ్రాహ్మణాయమయా శుభమ్॥

16 గృహదానం॥ శ్లో॥ ఇదం గృహంగృహాణత్వం సర్వోపస్కర సంయుతం
తవవిప్రప్రదానేనమమ సస్తుమనోరథాః ॥

శ్లో॥ గావస్సువర్ణం రజితం రత్నానాచసరస్వతి తిలాః కన్యాగజాశ్వశ్చ
శయ్య వస్త్రంతథాభువి ధాన్యం పయశ్వినీఛత్రం గృహంసోపస్కరం తథా ఏతాని
క్రమశఙ్ఖేవమహాదానానిషోడశ॥

పీతాంబరదానం

శ్లో॥ పీతాంబరం సదాపుణ్యం దేవానాం పరమప్రియం
దానేనానేనమేదేహి పరత్వం దైహికం సుఖమ్ ॥

సాలగ్రామదానం

సాలగ్రామ శిలా పుణ్య భక్తి ముక్తి ప్రదాయని
సాలగ్రామప్రదానేన మమసస్తు మనోరథాః
చక్రాంకిత సమాయుక్తా సాలగ్రామశిలా శుభా
దానేనైవభవేన్నిత్యముభయోర్వాంఛితం ఫలమ్ ॥

ఉదకుంభదానం॥ శ్లో॥ వారిణాపూరితం పాత్రం తాపత్రయ హరం శుభం
పిత్రూణాంతృప్తిదం నిత్యం గృహాణత్వం సుఖాయమే ॥

పాదుకాదానం॥ శ్లో॥ కంటకోచ్ఛిష్ట పాషాణ వృశ్చికాదినివారణే ।
పాదుకేసంప్రయచ్ఛామి గృహాణత్వంద్విజోత్తమ ॥

దీపదానం॥ శ్లో॥ దీపందాస్యామి విప్రేం ద్రతుభ్యంధ్వాంత నివారణం
అస్యప్రదానాత్సకలాద్దోషా నాశయకేశవ ॥

కంబళదానం॥ శ్లో॥ హిమనాశకరం పుణ్యంకంబళంబలవర్ధనం
దానేనానేనవై యస్మాదతశ్శాంతిం ప్రయచ్ఛమే ॥

ఆవికదానం॥ శ్లో॥ పార్ణజంచావికం పుణ్యం సర్వలోకప్రియం శుభం
సదాపవిత్రం పరమమతశ్శాంతిం ప్రయచ్ఛమే ॥

వృజనదానం॥ శ్లో॥ వృజనంవాయుదైవత్వం సర్వకాలేసుఖప్రదం
అస్యదానేనవైశాంతిః సర్వదాస్తు సుఖంమమ ॥

లవణదానం॥ శ్లో॥ యస్మాదన్నరసాస్పర్శేనోత్కృష్టాలవణం వినా
శంభోః ప్రీతికరం నిత్యం అతశ్శాంతిం ప్రయచ్ఛమే ॥

దానస్థానాని॥ శ్లో॥ అశ్వం కర్ణేగజం దంతేదాసీం కేశే అజాం గజే
గృహ స్తంభే వృషం స్కంధే గాంపుచ్ఛే కన్యకాంకరే
(స్పృష్ట్వాచైతానిదానానితిష్ఠన్దద్యాన్నసంశయః ॥

ఫలశృతి॥ శ్లో॥ సాలగ్రామశిలాపృథ్వీం కన్యాంవిద్యాంచవైదికాం
యోదత్తేయచ్చ గృహీష్ఠాయా ౨ త్తా ఉభౌస్వర్గగామినౌ ॥

కటదానం :- శ్లో॥ కటం దాస్యామి విప్రేంద్ర । గృహాణత్వం సుఖప్రదం
అనేనకటదానేన ప్రీయతాం పితరస్సదా ॥

చందనఖండదానం :- శ్లో॥ మలయావాస మందార నఖబృందార కార్చిత
చందన త్వత్ప్రసాదాన్మే సాంద్రానందం ప్రవర్థయ॥

ఘంటాదానం :- శ్లో॥ దేవానా మిష్టదా ఘంటా సర్వపాపవినాశినీ
తస్మాద్దాస్యామితే ఘంటాంతద్దానేన సుఖం కురు॥

చామరదానం :- శ్లో॥ శశాంక కర సంకాశ హిమడిండిర పాండుర
ప్రోత్సారయాశుదురితం చామరామర వల్లభ ॥

ఓ

ఓం ఓం ఓం । అద్య...తిథౌ॥ ప్రాచీనావీతీ ॥ పితుః...గోత్రస్య... శర్మణః
వసురూపస్య/మాతుః ...గోత్రాయాః ...దాయ్యాః వసురూపాయాః ద్వాదశే
౨ హనికర్తవ్య సపిండీకరణాఖ్యాన్నశ్చార్థ పిండప్రదానకాలే వైతరణీనద్యు
త్తరణార్థం వైతరణీసంజ్ఞక ధేనుదానం కరిష్యే ॥

స్వర్గంగచ్ఛతః సుఖేన యమద్వారే శతయోజన విస్తృతః అగాధః
అనంతరూపః దృష్టమాత్రభయంకరః తప్తపూయః శోణితః మాంసః
కర్దమపూరితాయాః శ్రవణమాత్రభయావహైః వజ్రతుండైః
అయోముఖైః శింశుమారైః వజ్రదంష్ట్రయుతైః మర్మభేదిభిః ఘోరైః
నానావిధః జలచరైర్యుక్తాయాః భీషణాకారైః ఘోరభీకరః క్రూరవాహనః
ఆయుధ విశిష్ట యమదూతైః స్సేవితాయాః తత్రసుదారుణః హాపుత్రః
హాభ్రాతరితి ముహర్ముహః ప్రలాపసహితః ఆక్రందమానః వైతరణీ
ధేనుదాన వైముఖ్యానేకజీవగణ ప్రయుక్తాయాః ఏవంవిధాయాః
యమద్వారస్థిత వైతరణీనద్యాః సుఖేనోత్తారణార్థం యమదూతైః కల్పిత
యాతనానివా రణార్థం అసిపత్రవనాది ఏకవింశతి ఘోర నరకత్రాణ

సిద్ధుర్థం నానావిధ స్వర్గాపవర్గ ఫలప్రాప్త్యర్థం శ్రీ మహావిష్ణు ప్రీత్యర్థంచ
మహావైతరణీ సంజ్ఞికధేనుదాన మహం సవ్యం కరిష్యే॥

గోదానవిధి:॥

గోమయేనోపలిప్తదేశే ద్రోణపరిమిత కార్పా సంనిధాయ తత్పురితః
యవగోధూమః ప్రియంగుః తిలప్రీహి శాలి శ్యామాకః సప్తధాన్యాని
ద్రోణపరిమిత తండులాన్వా యధాశక్తినిధాయ కార్పాసోపరితామ్ర
పాత్రంనిధాయ తదుపరి స్వర్ణమయం దండపాశధరం
మహిషారూఢం యమప్రతిమాం నిధాయ వస్త్రద్వయేనసంవేష్ట్య
తత్పురితః దుకూలబద్ధాం ఇక్షుఖండ నిర్మిత ఉడుపస్యోపరి గాం
నివేశ్యయమాయసోమమితి మన్తేణయమం షోడశోపచారై రభ్యర్చ్య

యమపూజ

శ్రీ గోవింద గోవింద ఏవంగుణ.....పుణ్యతిథౌ । ప్రాచీనావీతి
మహావైతరణీ గోదానాంగయమ పూజాం సవ్యం కరిష్యే॥

యమాయసోమం యమోనుష్టుప్తఛందః॥

యమప్రతిమారాధనే వినియోగః॥

యమాయ సోమగ్ం సునుతయమాయజుహుతాహవిః॥

యమగ్ం హయజ్ఞోగచ్ఛత్యగ్ని దూతో అరంకృతః॥

కృష్ణవర్ణం మహిషవాహనారూఢం ద్విభుజం దండపాశధరం
యమమావాహయామి స్థాపయామిపూజయామి తేనైవ మన్తేణ
ధ్యానావాహనాదిషోడశోపచారపూజాంకుర్యాత్॥

గోపూజ

పూర్వోక్త ఏవంగుణ.....పుణ్యతిథౌ
మహావైతరణీగోదానకాలే గోపూజాంకరిష్యే॥

గోః అగ్రపాదాభ్యాన్నమః గంధపుష్పాక్షతాః నిక్షిప్య

గోః శృంగాభ్యాన్నమః గంధపుష్పాక్షతాః నిక్షిప్య

గోః స్కన్ధాభ్యాన్నమః గంధపుష్పాక్షతాః నిక్షిప్య

గోః జంఘస్యపాదాభ్యాన్నమః గంధపుష్పాక్షతాః నిక్షిప్య

గోః పుచ్చాయనమః గంధపుష్పాక్షతాః నిక్షిప్య

గోః సర్వాంగేభ్యోనమః గంధపుష్పాక్షతాః నిక్షిప్య

పునః గోస్సర్వాంగపూజా॥

నందిన్యైనమః గోః పాదోపూజయామి

జగదుత్పత్తికారణాయైనమః గోః జానుసీపూజయామి

జగద్రక్షణాయైనమః గోః కటింపూజయామి

శ్రీమత్యైనమః గోః పృష్ఠంపూజయామి

పవిత్రాయైనమః గోః కంఠం పూజయామి

సుశీలాయైనమః గోః శృంగేపూజయామి

యజ్ఞసాధనాయైనమః గోః ముఖంపూజయామి

విశ్వస్యాఘప్రణాశిన్యైనమః గోః శిరః పూజయామి॥

శ్లో॥ జగన్మాతర్జగత్పూజ్యే జగద్ధాత్రి జగన్మయే

గంధం గృహాణ సురభి మయాదత్తం సురప్రియే

గోః గంధంసమర్పయామి ।

శ్లో॥ జాతీకుంకుమ సంయుక్తాః కరవీరా దిభిర్యుతాః

అక్షతాంశ్చ సువర్ణాభాః గృహాణ సురవల్లభే

గోః పుష్పాక్షతాన్ సమర్పయామి॥

శ్లో॥ చందనాగరుకస్తూరీ కర్పూరేణ సమన్వితః
కపిలాఘృతసంయుక్తోఽగౌర్ధాపః ప్రతిగృహ్యతామ్॥
గోః ధూపమాఘ్రూపయామి॥

శ్లో॥ అనన్దకృత్సర్వలోకే దేవానాంచ సదాప్రియే
గోస్త్వంపాహి జగన్మాతా దీపోయం ప్రతిగృహ్యతామ్॥
గోః దీపందర్శయామి॥

శ్లో॥ అచ్ఛాదనం గవేదద్యాత్ సవ్యం శుద్ధం సునిర్మలమ్
సురభిర్వస్తదానేనా ప్రీయతాంపరమేశ్వరి
గోః వస్త్రంసమర్పయామి॥

శ్లో॥ సురభిర్వైష్ణవీమాతా నిత్యంవిష్ణుపదేస్థితా
ఘాసంగృహాణ గోమాతః త్రాతుమర్హసి మాంసదా
గోః ఘాసంసమర్పయామి॥

శ్లో॥ కృసరాన్నసమాయుక్తం గోఘృతేన పరిప్లుతమ్
నైవేద్యంచమయాదత్తం సురభిః ప్రీయతామితి
గోః నైవేద్యం సమర్పయామి॥

శ్లో॥ పూగీఫలం సకర్పూరం నాగవల్లీదళైర్యుతమ్
సౌరభ్యేయినమస్తుభ్యం తాంబూలం ప్రతిగృహ్యతామ్
గోః తాంబూలం సమర్పయామి॥

శ్లో॥ నమోగోభ్యః శ్రీ మతీభ్యః సౌరభేయీభ్య ఏవచ
నమోబ్రహ్మ సుతాభ్యశ్చ పవిత్రాభ్యోనమోనమః
గోః ఆత్మప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి॥
సర్వం ప్రదక్షిణే కృత్య గోసూక్తం పఠిత్వా (పేజి.నెం.)

గోసూక్తమ్

ఆగావో అగృన్నుత భద్రమక్రన్న్ । సీదన్తుగోష్ఠే రణయంత్యస్మై
 ప్రజావతీః పురురూపా ఇహస్యః । ఇంద్రాయపూర్వీ రుషస్సో
 దుహనాః । ఇంద్రోయజ్వనే పృణతేచ శిక్షతి । ఉపేద్దదాతినస్వం
 ముషాయతి । భూయో భూయో రయిమిదస్య వర్ధయన్న్ । అభిన్నే
 ఖిల్లేనిదధాతి దేవయుమ్ । నతానశన్తి నతాఅర్వా । గావోభగోగావ
 ఇన్ద్రోమే అచ్ఛాత్ । గావస్సోమస్య ప్రథమస్య భక్షః । ఇమాయాగావ
 స్సజనాస ఇంద్రః । ఇచ్ఛామీద్ధుదా మనసా చిదిన్ద్రమ్ । యూయం
 గావౌ మేదయథా కృశంచిత్ । అశ్లేలం చిత్కృణుథా సుప్రతీకమ్ ।
 భద్రం గృహం కృణుథ భద్రవాచః । బృహద్వోవయ ఉచ్యతేసభాసు ।
 ప్రజావతీ స్సూయవశగ్ం రిశన్తీః । శుద్ధా అపస్సు ప్రపాణే పిబన్తీః ।
 మావస్తేన ఈశత మాఘశగ్ంసః । పరివౌహేతీ రుద్రస్య వృంజ్యాత్ ।
 ఉపేద ముపపర్చనమ్ । ఆసుగోషూప పృచ్యతామ్ । ఉపఋషభస్య
 రేతసి । ఉపేన్ద్ర తవవీర్యే ॥

శ్లో॥ గావోమమాగ్రతస్సన్తు గావోమేసన్తుపృష్ఠతః।

గావోమే హృదయేసన్తు గవాంమధ్యే వసామ్యహమ్॥

శ్లో॥ యాలక్ష్మీ స్సర్వభూతానాం యాచదేవేష్యవస్థితా।

ధేనురూపేణ సాదేవీ మమశాంతిం ప్రయచ్ఛతు॥

శ్లో॥ దేహస్థాయాచ రుద్రాణీశంకరస్యసదాప్రియా

ధేనురూపేణ సాదేవీమమశాంతిం ప్రయచ్ఛతు (ఇతి గాంప్రార్థ్య)

బ్రాహ్మణపూజ

తదంగ ప్రతిగృహీతృబ్రాహ్మణ పూజాంకరిష్యే॥

ప్రాజ్ఞుభాః ప్రయచ్ఛన్తి ప్రత్యజ్ఞుభాః ప్రతిగృహ్ణాంతి॥

శ్రీ మహావిష్ణుస్వరూపస్య బ్రాహ్మణస్య ఇదమాసనమ్ సుఖాసనమ్।

శ్రీ మహావిష్ణు స్వరూపాబ్రాహ్మణాః ఉభాభ్యాం ఇదంవః పాద్యమ్।

సుపాద్యమ్ ప్రక్షాళయితారం దక్షిణ బాహుముపస్సృశ్య

శ్లో॥ నమోబ్రహ్మణ్య దేవాయ గోబ్రాహ్మణహితాయచ।

జగద్ధితాయ కృష్ణాయ గోవిందాయ నమోనమః

శ్లో॥ నమోస్త్వనంతాయ సహస్రమూర్తయే సహస్రపాదాక్షిణి రోరుబాహవే

సహస్రనామ్నే పురుషాయ శాశ్వతే సహస్రకోటీ యుగధారిణేనమః

ఇతిపాదౌ ప్రక్షాళ్య శ్రీ మహావిష్ణుస్వరూప బ్రాహ్మణ యధాభాగశః

అమీవో గంధాః సుగంధాః అలంకరణార్థా ఇమే అక్షతాః సన్త్వక్షతాః

సకలారా ధనైస్స్వర్చిత మస్తు॥

అస్మైబ్రాహ్మణాయ, కృష్ణయజుశ్శాఖాధ్యాయినే ...గోత్రాయ ...శర్మ
బ్రాహ్మణాయ ప్రతిగ్రహీతే,ప్రాచీనావీతీ ॥ పితుః...గోత్రస్య... శర్మణః
వసురూపస్య/మాతుః ...గోత్రాయాః ...దాయ్యాః వసురూపాయాః, ద్వాదశే
౨ హనికర్తవ్య సపిండికరణాఖ్యాన్నశ్చాద్ధే, (ఉపవీతీ) వైతరణీ నద్యుత్తరణా
ర్థం వైతరణీ సంజ్ఞకథేనుదానం తుభ్యమహం సంప్రదదేనమమ, పుచ్ఛేన
అక్షతైస్సహ ఉదకముత్సృజేత్॥

దే॒వ॒స్య॒త్వా స॒వి॒తుః ప్ర॒స॒వే॒శ్వినో॑ర్బా॒హుభ్యాం॑ పూ॒ష్ణోహస్తా॑భ్యాం ప్ర॒తి
 గృ॒హ్ణామి॑ రా॒జాత్వా॑ వరు॒ణోన॑యతు దే॒విదక్షిణే॑ రు॒ద్రాయ॑గామ్ తే॒నామృత॑త్వ
 మ॒స్యామ్ । వ॒యోదా॑త్రే । మ॒యో మ॒హ్యమస్తు॑ ప్రతి గ్రహీ॒త్రే । క॒షదంక॑స్మా
 అ॒దాత్ । కా॒మః కా॒మాయ॑ । కా॒మోదా॑తా । కా॒మః ప్రతి॑గ్రహీ॒తా । కా॒మగ్ం
 స॒ముద్ర॑మావిశ । కా॒మేన॑త్వా ప్రతిగృ॒హ్ణామి॑ । కా॒మైతత్తే॑ । ఏ॒షాతే॑కా॒మ
 దక్షి॑ణా । ఉ॒త్తాన॑స్త్వాంగీర॒సః ప్రతి॑గృ॒హ్ణాతు॑ ॥

శ్లో॥ యమద్వారే మహాఘోరే తప్తావైతరణీ నదీ ।
 తాం తర్తుం తే ప్రదాస్యామి తృష్ణాం వైతరణీం తు గామ్ ॥

స్వర్ణశృంగీం రౌప్యఖురాం కాంస్యదోహన సంస్థితామ్ ।
 వస్త్రాలంకార సంయుక్తాం సవత్సాం గాం పయస్వినీమ్ ॥

గవా మంగేషు తిష్ఠంతి భువనాని చతుర్దశ ।
 యస్మా త్తస్మా చ్చివంమేస్యా దతశ్శాంతిం ప్రయచ్ఛమే ॥

ఏతద్దాన సాద్గుణ్యార్థం యథాశక్తి దక్షిణాం తుభ్యమహం సంప్రదదే
 నమః ॥ వైతరణీ నద్యుత్తరణమస్తు, శాశ్వతపుణ్యలోకావాప్తిరస్తు ॥

దశదానములు

శ్లో॥ గో భూ తిల హిరణ్యా జ్య వాసో ధాన్య గుడానిచ ।
 రౌప్యం లవణ మిత్యాహుర్దశదానం ప్రకీర్తితమ్ ॥

1. గోవు, 2. భూమి, 3. నువ్వులు, 4. బంగారము, 5. నెయ్యి, 6. వస్త్రము,
7. ధాన్యము, 8. బెల్లము, 9. వెండి, 10. ఉప్పు ఇవి దశదానము లనబడును.

గోదానధారాదత్తం

శ్రీ గోవింద గోవింద ఏవంగుణ.....పుణ్యతిథౌ
ప్రాచీనావీతి శ్రీమహావిష్ణుముద్దిస్య మయాకృతేన మహావైతరణీ సంజ్ఞిక
గోదానేన భగవాన్ సర్వాత్మకః శ్రీమహావిష్ణుస్సుప్రీతోవరదోభూత్వా

పితుః..... గోత్రస్య

.....శర్మణః

వసురూపస్య

సుఖేన వైతరణీనద్యుత్తరణం కరోత్వితిభవంతో బ్రువంతు

తవపితుః సుఖేన వైతరణీనద్యుత్తరణం కరోతు॥

ఇతిబ్రాహ్మణోవదేత్॥ సవ్యం॥

అనువ్రజనమంత్రము

శ్లో॥ ధేనుకే సంప్రతీక్షస్య యమద్వారేమహాభయే

ఉత్తితీర్షురయందేవి వైతరణ్యైనమోస్తుతే॥ ఇతిజపేత్ గోమతీజపః

శ్లో॥ గావస్సురభయోనిత్యం గావోగుగ్గులగన్ధికాః
 గావః ప్రతిష్ఠాభూతానాం గావస్స్వస్త్వ యనంమహత్॥
 ఇతిజపేత్॥ గోనమస్కారః॥

శ్లో॥ నమోగోభ్యశ్రీమతీభ్యః సౌరభేయీభ్య ఏవచ
 నమోబ్రహ్మసుతాభ్యశ్చ పవిత్రాభ్యోనమోనమః॥
 ఇతిగాంనమస్మత్య॥ బ్రాహ్మణప్రార్థన॥

శ్లో॥ విశ్వరూపద్విజశ్రేష్ఠ పంక్తిపావనభూసుర
 సాదక్షిణామయీ తుభ్యం దత్తావైతరణీతుగౌః॥

ఇతిబ్రాహ్మణం సంప్రార్థ్య॥ ధేనుం బ్రాహ్మణేనగ్రాహయిత్వా తదీయ
 దానద్రవ్యసంపద్భిస్సౌకం సర్వం ప్రతిగ్రహీతృబ్రాహ్మణస్యగృహం
 నయేత్॥ ప్రతిమాద్రవ్యాభావే ధేను మాత్రం వా దద్యాత్ తదభావే
 తత్స్వ రూపభూత గోమూల్యంవా దద్యాత్॥